

مہنگا کتابت

فہرست

• محمد سعید ذکائی • عباس جان تناری • محمود شہابی • یونس شکر خواہ
• مریم رفعت جاہ • محمد رضا تاجیک • مہدی منتظر قائم • شہرام پرستین
• حسین کچوئیان • نعمت اللہ فاضلی • محمد رضایی • سید محمود نجابتی حسینی • زہرا افتخاری • چانانان کالر

خرده چیزها

مطالعات فرهنگی چیست؟

علی کاظمی

مطالعات فرهنگی مجموعه آثار گوناگونی با جهت گیری‌های متنوع و مطلقاً وجه تحلیل انتقادی اشکال و فرایندهای فرهنگی در جوامع معاصر و نزدیک به معاصر است. مطالعات فرهنگی چارچوبی نظریه‌اجتماعی، نظریه‌ای، مطالعات فیلم و ادبیات، فلسفه، انسان‌شناسی فرهنگی و تاریخ تمدن را برای مطالعه پدیده‌های فرهنگی در جوامع معاصر ترکیب می‌کند. پژوهشگران مطالعات فرهنگی اغلب بر این موضوع متمرکزند که چگونه پدیده‌های خاص به این‌گونه‌ای، نژاد، طبقه اجتماعی یا جنسیت مرتبط می‌شود.

مطالعات فرهنگی در مطالعه معانی و رویه‌های زندگی روزمره به کار می‌رود. رویه‌های فرهنگی شامل روش‌های مردم برای انجام کارهای خاص (مثل تلویزیون تماشاگری یا غذا خوردن) در فرهنگی معین است. معانی خاص به روش‌هایی که مردم در فرهنگ‌های مختلف کارهای را انجام می‌دهند، پیوسته است.

نوعی تغذیاتی علم نسوبی جداگانه عبارت مطالعات فرهنگی گاه‌ی به مثابه مترادف غیر دقیق مطالعات منطقه‌ای هم به کار می‌رود یعنی مسائلی آکادمیک فرهنگ‌های خاص در دیگر تمدن‌ها و فرهنگ‌های درسی مثل مطالعات اسلامی، مطالعات آسیایی، مطالعات آفریقایی‌های آمریکا، مطالعات آفریقایی و...

در کتاب «مرفی، مطالعات فرهنگی»، ضابطین سردار، نویزگی مطالعات فرهنگی را فهرست می‌کنند: هدف مطالعات فرهنگی، واریس موضوعات یا استفاده از اصطلاحات مرتبط با رویه‌های فرهنگی و نسبت‌ها یا قدرت است.

به هدف فهم فرهنگ در تمام اشکال پیچیده آن و تحلیل زمینه‌های سیاسی و اجتماعی است که فرهنگ خودش را در آنها نشان می‌دهد. «موضوعیت و هدف این رشته هم‌نقد و هم‌عمل سیاسی است».

«ناتانی می‌کند تقسیم دانش را برای چیزی بر شکاف بین اشکال معنی (دانش فرهنگی) و معنی (جهانی) دانش، روشن سازد و دوباره وفق دهد».

«مطالعات فرهنگی به ارزیابی اخلاقی جامعه معین و چگونگی راه‌یافتن عمل سیاسی، متعهد است. بسیاری از چهره‌های شناخته‌شده و مطرح در مطالعات فرهنگی، جهت‌گیری‌های متنوع و ناآشنا برای متفاوت نسبت به موضوعات مورد نظر خود دارند و طیف گسترده‌ای از نویسندگان و متفکران را شامل می‌شوند. همه اینها در پی نایبندگی رشته‌های آکادمیک موجود به بعضی تفاوت‌های طبقاتی و منطقه‌ای و بعضی اشکال نوین فرهنگ عامه، فرهنگ جوانان و ضد فرهنگ‌ها و نیز اشکال فراگیر رسانه تبلیغات موسیقی و... هاله‌مانند شدند».

تاریخچه

مختصان در انگلستان و در ایالات متحده صورت‌های متفاوتی از مطالعات فرهنگی را پس از پیدایش این حوزه در دهه ۱۹۷۰ میلادی داشتند. گونه انگلیسی مطالعات فرهنگی در دهه ۱۹۶۰ بیشتر تحت تأثیر راجارد هارگرت و استوارت هال در مرکز مطالعات فرهنگی معاصر در دانشگاه بیرمنگام، بسط یافتند. گونه انگلیسی

دیدگاه‌های چگرایانه و سیاسی آشکار را شامل می‌شود.

در مقابل، گونه آمریکایی مطالعات فرهنگی از آغاز بیشتر درگیر کارگردانان، فهم اجتماعی و سوزگویی عکس‌العمل‌های مخاطب به فرهنگ سودهای شد. در طرفداران مطالعات فرهنگی آمریکایی، در باره جنبه‌های آزادی‌بخش جوانان فرهنگ توده‌ای می‌نویسند هر چند تفاوت بین شاخه‌های آمریکایی و انگلیسی کمتر رنگ شده است.

بعضی متخصصان - خصوصاً در مطالعات فرهنگی ابتدایی انگلیسی - مدلی مارکسیستی را برای این حوزه به کار بستند. تمرکز اصلی دیدگاه مارکسیست از تئوری، بر تولید معنای این مدل تولید نیروی فرهنگ را فرض می‌گیرد. قدرت را در اختیار از طریق تولید مصنوعات فرهنگی می‌بیند. در دیدگاه مارکسیستی، آنهایی که ابزار تولید نیروی اقتصادی را کنترل می‌کنند ذاتاً کنترل کننده فرهنگند.

رویکردهای دیگر به مطالعات فرهنگی مانند رویکرد فمینیستی و گس‌لش‌های آمریکایی و سدی - از این دیدگاه چگیری مناسب فاصله گرفتند. آنها مفروض مارکسیستی وجود معنای مسلط واحد مشترک بین همه در مورد هر محصول فرهنگی را نقد کردند. رویکردهای غیر مارکسیستی معتقدند که روش‌های متمایز مصرف مصنوعات فرهنگی بر معنای محصول تأثیر می‌گذارد. نقد مهم دیگر، شامل دیدگاه سنتی‌ای می‌شود که مصرف کننده منفصل را مفروض می‌گیرد. دیدگاه‌های دیگر این موضوع را خصوصاً با تأکید بر روش‌های متفاوتی که مردم متنوع فرهنگی را می‌خوانند و دریافت و تفسیر می‌کنند به چالش می‌کشند. این دیدگاه‌های متمایز، نقطه تمرکز را از تولید مصنوعات تغییر داده‌اند و در عوض، می‌گویند که مصرف محصولات با توجه به اینکه مصرف‌کنندگان معنی متفاوتی به آنها می‌دهند، اهمیت بیشتری را بر سر دارد. بعضی، عمل خرید را به هویت پیوند زدند. استوارت هال در این گس‌لش‌ها، مؤثر بوده است. بعضی مسوان تغییر به سوی معنای به عنوان چیزی فرهنگی، توضیح دادند.

در زمینه مطالعات فرهنگی، اندیشه متن‌بودگی، نه تنها شامل زبان نوشتاری بلکه فیلم‌ها، عکس‌ها، صداها، پاد آرایش مردم می‌شود. متن‌های مطالعات فرهنگی شامل همه مصنوعات معنایی فرهنگند. به همین ترتیب، مطالعات فرهنگی مفهوم فرهنگ را گسترش می‌دهد. فرهنگ برای پژوهشگر مطالعات فرهنگی، فقط شامل فرهنگ معنایی، متن‌ها و فرهنگ همه‌پسند نیست بلکه شامل معناها و رویه‌های روزمره هم می‌شود. آنای آخر - یعنی فرهنگ همه‌پسند و زندگی روزمره - نقاط تمرکز اصلی مطالعات فرهنگی هستند.

چهره‌های مؤثر

در انگلستان، راجارد هارگرت، نویسنده‌های با حفظ پیوندهایی با موضوع چپ و به‌عنوان سوسیالیست وازی اروپایی، به نوشتن مقالات و طرح تحلیل‌های گسترده‌ای از فرهنگ و تاریخ فرهنگی پرداخت. ویلیامز، منتقد، زمان‌نویس و آکادمی‌ن بینار تأثیرگذار وازی بود نوشته‌های

روایتی از تاریخ

توجه است. استوارت هال که در ۱۹۶۸ مدیر مرکز شد در همین چالگری روزگاری روزگاری بدوی خود را توسعه داد.

پژوهشگران تئوریک شامل دیوید مورلی و شارلوت برکسین، پروژه‌های سرسری (سراسر کشور) را در مرکز اجرا کردند. تحقیق دورونی هلمسون، دوباره دریافت از نوت. سه تفاهل جامعه‌شناسی بر مقاله فوق‌لیب. گس‌لش بود. برنامه مرکز در سال ۲۰۰۲ خاتمه یافت. امروزه ایس مرکز که زادگاه مطالعات فرهنگی بوده، تعطیل است.

اعضای مرکز مانند استوارت هال، به انتشار آثارشان درباره فرهنگ جوانان، رسانه‌ها و آموزش و مسئول شدند. نظریه‌پردازان مکتب بیرمنگام به مخالفت با زیبایی‌شناسان و محافظه‌کاران فرهنگی چون مانیو آرنولد اند آرنولد، و تی ای الیوت و آرنولد تی گاست که مطالعه فرهنگ را بر رسی آثار بزرگ فرهنگ و آلامی داشتند پرداختند.

استوارت هال (متولد ۱۹۳۲) در کینگزتون، جامائیکا) نظریه‌پرداز فرهنگی انگلیسی است. هال، آثار کلیدی‌ای در فرهنگ رسانه و سیاست دارد. در سال ۱۹۵۱، هال به بریتانیا رفت. جایی که پیش از تحصیل در آکسفورد زندگی می‌کرد. در وقت او، محصل وقت گاه آکسفورد بود و فوق لیسانس‌اش را از کالج مرسون گرفته. هال در دانشگاه بیرمنگام - جایی که راهنمای مرکز مطالعات فرهنگی بیرمنگام بود - مشغول به کار شد. بین سال‌های ۱۹۷۶ تا ۱۹۷۹ در دانشگاه آزاد صاحب مقام بود. در دهه ۱۹۵۰، و در احیای استیلای شوروی در سال ۱۹۵۶، بر محققان (جایی که هزاران عضو حزب کمونیست را ترک کردند و جایگزین‌هایی برای راست‌گویی‌های

او درباره سیاست فرهنگ و رسانه‌های توده‌ای و ادبیات، پیشین مارکسیستی نورانیان می‌سازند. او چهره‌های مؤثر در چپ جدید بود. راجارد هارگرت که متخصص مطالعات فرهنگی انگلیسی است بیشتر به خاطر کتابی که در ۱۹۵۷ نوشت «یعنی کتیردهای مواد» مشهور است. این کتاب سوگاری‌ای در گس‌لش فرهنگ اصیل همه‌پسند و تفسیر تحصیل فرهنگ سودهای به وسیله صنایع فرهنگی است. در کتاب هارگرت از توان‌های به خطر افتاده فرهنگ طبقه کارگر در یورکشایر سخن گفته. او همچنین در مرکز مطالعات فرهنگی معاصر راجارد بیرمنگام تأسیس کرد. بی‌سی‌سی‌اس، مرکز پژوهشی در دانشگاه بیرمنگام بود که در ۱۹۶۳ به وسیله هارگرت - نخستین مدیرش - تأسیس شد. هدف پژوهشی مرکز، حوزه جدید مطالعات فرهنگی را پدید آورد. مرکز، مکان چترقیایی آن چیزی بود که بعدها به مکتب بیرمنگام در مطالعات فرهنگی پاکی‌تر، مطالعات فرهنگی انگلیسی مشهور شد.

بعضی حوزه‌های پژوهشی مرکز بیرمنگام شامل خرده‌فرهنگ فرهنگ همه‌پسند و مطالعات رسانه می‌شود. مرکز بیرمنگام در مطالعات فرهنگی و نظریه‌های وابسته، گرایش به نقد دیدگاه بینارشناسی در فرهنگ - از جمله مؤلفه‌های متفاوت مارکسیسم با ساختارگرایی، فمینیسم و نظریه انتقادی نژادی و متداووزی‌های معنایی مثل جامعه‌شناسی و مردم‌نگاری - داشتند. مرکز بیرمنگام بازنمایی‌های گروه‌های متفاوت در رسانه‌های مطالعه و تأثیرات و تفسیرهای این بازنمایی‌ها سازد. مخاطب را و - در - می‌کرد. یوای تولید بسیاری از مطالعات و پژوهشگران کلیدی این موضوع بر جسته و جالب

بعدی است. و عمل کار است نزدیک‌های نقد ادبی و اجتماعی به فرسنگ نودهای می‌شود. دستور روش‌شناسی‌ها مجموعه‌ای از تحلیل‌های واقعاً خلاصه و روشی از موضوعات فرهنگی از باغ وحش تا موزه و مد است. موضوعی که بعدها با جزئیات بیشتر در نظام مدرن می‌دهد.

بعضی از آثار بدی پارت - با حفظ جنبه انتقادی - شخصی و عاطفی هم هستند. معروفتر از همه کتابش «روان پارت» (که اغلب به اسم پارت نوشته پارت می‌شناسند). خودزندگی‌نامه‌های نظری است که در بخش‌هایی به ترتیب الفبا به جای ترتیب زمانی تنظیم شده. کتاب آخر او، «خلاق روش» نه یادداشت شخصی و وفات‌نامه‌ای برای مادرش در بزمی خودش است و مطالبی است در عکس‌ها.

تأثیر زبان‌شناسی نشانه‌شناسی رمان یا توبین و فرمالیست‌های روس - مانند اندریه ژاکین گرمانس و تزوتان تودوروف - در کار پارت نیز نمایان است. به این‌ها نمی‌توان آشنایی زیادی و بیشتر آنکوفسکی را که هم اضافه کرد و البته نباید از تأثیر میخائیل باختین و مفهوم امیر کارائول و پست‌ساخت که در منطقه گفتگو دارد. قابل ملاحظه تأثیر دیدگاه‌های هرمنوتیکی به فرهنگ مانند نظریات کلیفورد گیرتز را که پیشه در نظرهای ولادیسلاف پراپ و بورتویا فرای دارد. - آنجا که فرهنگ را به مثابه روایت و متن می‌بیند و زباید از خاطر دور نگاه داشته. نیز نوشته‌های مایند ساختارگرایی میشل فوکو درباره‌اش تکامل قدرت و دانش و زاک در میان‌واره ساختارشناسی متنی تأثیرگذار بوده‌اند.

مشکل فوکو فیلسوف فرانسوی صاحب‌گرمی تاریخی نظام‌های اندیشه در کولژ دو فرانس بود نوشته‌های او بر آثار تخصصی دیگر تأثیری عظیم داشت. اثرگذاری فوکو در علوم انسانی و اجتماعی و بسیاری حوزه‌های کاربردی و تخصصی پژوهش گسترش یافته می‌کند. فوکو پیش از همه برای نقدش بر نهادهای اجتماعی متنوع و از همه قابل ملاحظه‌تر، ترولز و روسکی و نظام زندان و همین‌طور اندیشه‌هایش درباره تاریخ جنسیت مشهور است. نظریه عمومی او قدرت و روابط بین قدرت و دانش را مورد بررسی قرار می‌دهد. اندیشه‌های مرتبط با گفتار، در اثر «تاریخ اندیشه غربی به صورت گسترده بحث و به کار بسته شده فوکو، در ضمن نقد ساختارهای اجتماعی است که بر هویت دلالیت دارند و شامل همه چیز می‌شود. آثار او از سوی مفسران و منتقدان معاصر اغلب دست‌نخورده‌ای هستند. هر چند در سال‌های ۱۹۹۰، او پیش از همه با جنبش ساختارگرا همراهی کرد. گرچه در آغاز از اینکه ساختارگرا توصیف شود، راضی بود. بعدتر به این دلیل که بر خلاف ساختارگرا، دیدگاه‌های فرمالیست را قبول ندارد. بر فاصله‌هاش از رویکرد ساختارگرا تأکید کرد. همچنان فوکو، علاقه‌مند نبود که بر حسب پست‌ساختارگرایی برخورد می‌کند که ترجیح می‌دهد در این باره بحث کند که می‌بایست چگونه کشف شده است.

زبان فرانسوی لیون‌ساز در پست‌ساختارگرایی با نقد فراروایت‌ها و ابراز ناآرامی نسبت به آنها، نظریه فرهنگی را قدمی به جلو برداشت. فوکو

جیسون، تفسیری مارکسیستی از فرهنگ بر دوره پست‌مدرن به دست داد و ژان بودریار، با طرح ناموه‌ها و مفاهیم جدید متن و با نظریات رادیکال‌اش گامی به ح و البته جنجالی در شناخت متناظر فرهنگی برداشت. بوریار، تحت تأثیر نوشته‌های مارسل موس و ژوزپ پانای، بود است.

از سوی دیگر، نظریات پست‌ساختارگرایی اندولر سمید و هوسی، به‌لبها را می‌توان در همین دیدگاه فلسفی‌تری کرد. چرا که آنها نشان می‌دهند چگونه فریبش - جرقه را به عنوان دیگری اسرارآمیز مطرح کرده و او را به خیالات خود را در آینه آن دیده است. به این دو نویسنده مطلقاً مربوط به فریبستان گایتری چاکراوورتی اسپرواک را نیز افزود. در حوزه نقدی مربوط به مسلمانان هنری لوپس گیش با اثر مشهورش «حیوان دالگرا» و در حوزه نقدی فلسفی‌ستی «سه پوستان» و بل موکس با کتاب «شکر بین یک زن نیست» شهرت دارند.

مطالعات مربوط به عصر فیه‌ریسه در کارهای کارل مارکس و ماکس وبر دارد. تورستن ویلن با نوشتن نظریه طبقه صرفه‌گام مهمی در مطالعات مربوط به مصرف برداشت و آثار بورديو و پیرولان مانند «فیلو» در این زمینه مهم است. از سوی دیگر، بورديو هم مصرف را به امر نمادین مربوط ساخت. مفهوم کسی که در کارهای سورژن لایجر مشهور است، آثار هربرت مارکوز هم با الین وانی مصرف‌ساز و کار دارند.

رویکردهای روانکاوانه به فرهنگ تحت تأثیر دیدگاه‌های زیگموند فروید به عنوان منبع

روانکاوی و مفهوم ناخودآگاهش است. دیدگاه‌های پسپانای او و از همه مهم‌تر زاک لاگان و روانکاوی ساختارگرایانه‌اش، در روانکاوی فرهنگ عامه و مسائل مربوط به زبان مهم تلقی می‌شوند. ژیل دوآزور و فلیکس گائاری یا نوتشتانتی، با بهره‌گیری از نظریات پانای و گلیسیم و فروید پس‌ساختار از نظر آنها روانکاوی نظامی مسبر گوی است که افراد را به تبعیت از چهارهای محدود کننده رفتار اجتماعی و آسای فرد متفکران پس‌ساختارگرایانه دیدگاه روانکاوی مانند لوس ایریگاری، جولیت میچل و ژولیا کریستوا نیز در این میان، روانکاوی که توتو کس و باه چالش‌کننده.

این فهرست خلاصه از چهارها و تئوری‌های مطالعات فرهنگی که می‌تواند به بحث از این گسترش بلند تا حدی نشان‌دهنده تنوع آرای مطرح‌ترین حوزه‌ها است.

منابع:

۱- پانای (ژان-پول) (STAT)
۲- فرهنگ فلسفه نقدی اثر استرگزی تا پست‌ساختارگرایی
۳- ترجمه بهار بزرگچه و چلبه‌چوب، تهران: نشر نی، ۱۳۹۰
۴- سایمون دیورینگ، نگارگری و اسناد (STAT)
۵- مطالعات فرهنگی، مجله مطالعات
۶- ترجمه نیا ملک حسینی و شهریار ویدی، پاورچاپ، تهران: ناخون
Cultural Studies: Theory and Practice, London, Thousand Oaks and New York, Delhi: SAGE (2nd edition) Chris Barker (2004)
۸- «مداخل مطالعات فرهنگی در ویکی‌پدیای انگلیسی»

کدام مطالعات فرهنگی؟ نگاهی به دورویکرد

دکتر حسین کجوجاریان

بسیار دغدغه‌ناک‌ترین چالش‌های فلسفی و پست‌ساختارگرایی در این حوزه است. یکی از این چالش‌ها، دورویکرد است. دورویکرد، به معنی دوری از روش‌های سنتی پژوهش است. در این روش، پژوهشگر به جای پرسش از «چه چیزی است؟» به پرسش «چگونه می‌تواند این‌گونه باشد؟» می‌پردازد. این روش، به دلیل تأکید بر فرآیندها و تجربیات، به عنوان یک روش انقلابی در مطالعات فرهنگی شناخته شده است. دورویکرد، به معنی دوری از روش‌های کمی و کلاسیک است و به معنی دوری از روش‌های سنتی پژوهش است. در این روش، پژوهشگر به جای پرسش از «چه چیزی است؟» به پرسش «چگونه می‌تواند این‌گونه باشد؟» می‌پردازد. این روش، به دلیل تأکید بر فرآیندها و تجربیات، به عنوان یک روش انقلابی در مطالعات فرهنگی شناخته شده است.

پس از آنکه به دورویکرد پرداختیم، باید به این نکته توجه کرد که دورویکرد، به معنی دوری از روش‌های سنتی پژوهش است. در این روش، پژوهشگر به جای پرسش از «چه چیزی است؟» به پرسش «چگونه می‌تواند این‌گونه باشد؟» می‌پردازد. این روش، به دلیل تأکید بر فرآیندها و تجربیات، به عنوان یک روش انقلابی در مطالعات فرهنگی شناخته شده است. دورویکرد، به معنی دوری از روش‌های سنتی پژوهش است. در این روش، پژوهشگر به جای پرسش از «چه چیزی است؟» به پرسش «چگونه می‌تواند این‌گونه باشد؟» می‌پردازد. این روش، به دلیل تأکید بر فرآیندها و تجربیات، به عنوان یک روش انقلابی در مطالعات فرهنگی شناخته شده است.

به همین دلیل در این مقاله، به بررسی این گرایش‌ها پرداخته‌ام. در این مقاله، به بررسی این گرایش‌ها پرداخته‌ام. در این مقاله، به بررسی این گرایش‌ها پرداخته‌ام. در این مقاله، به بررسی این گرایش‌ها پرداخته‌ام.

دکتر امیر موسوی

از آنجایی که دورویکرد، به معنی دوری از روش‌های سنتی پژوهش است. در این روش، پژوهشگر به جای پرسش از «چه چیزی است؟» به پرسش «چگونه می‌تواند این‌گونه باشد؟» می‌پردازد. این روش، به دلیل تأکید بر فرآیندها و تجربیات، به عنوان یک روش انقلابی در مطالعات فرهنگی شناخته شده است. دورویکرد، به معنی دوری از روش‌های سنتی پژوهش است. در این روش، پژوهشگر به جای پرسش از «چه چیزی است؟» به پرسش «چگونه می‌تواند این‌گونه باشد؟» می‌پردازد. این روش، به دلیل تأکید بر فرآیندها و تجربیات، به عنوان یک روش انقلابی در مطالعات فرهنگی شناخته شده است.